Ao. 1856. No. 24.
Zaturdag 23 Februarij.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

PUBLICATIE

van den 16n Februarij 1856;

houdende eene nieuwe Ordonnantie op het Regt van Patent. *(Vervolg en slot.)*

TABEL 1.

AMBACHTSLIEDEN EN WERKBAZEN VOOR WIE DE BELASTING GEREGELD WORDT, NAAR HET GETAL HUNNER WERKLIEDEN.

De regten door hen verschuldigd te berekenen volgens het tarief vastgesteld bij art. 3.

§ 1. Tot maatstaf der belasting te voldoen door de Patentpligtigen in deze tabel begrepen, wordt genomen het hoogste aantal werklieden, te zamen door hen in dienst wordende gehouden, om het even of zij zijn gewone werklieden of meesterknechts, kinderen of leerlingen, loontrekkende of niet loontrekkende.

Alleen zijn daarvan uitgesonderd de kinderen der werklieden en ambachtslieden, of hunne vrouwen.

§ 2. Voor hen die meer dan één van de in deze tabel vermelde beroepen uitoefenen, wordt het regt gerekend naar het gezamenlijk aantal werklieden door hen gebezigd wordende, even als waren die beroepen allen met elkander verwant.

§ 3. Voor den verkoop der in hunne werkplaatsen vervaardigde goederen, zijn zij geen afzonderlijk regt schuldig.

§ 4. De Patentpligtigen van deze tabel worden verdeeld in twee afdeelingen, te weten:

EERSTE AFDEELING.

1. Boekbinders.
2. Boekdrukkers.
3. Grofsmeden.
4. Huis en rijtuig schilders, verlakkers, kamerbehangers en glazenmakers.
5. Kleermakers.
6. Kopen en blikslagers.
7. Kuipers.
8. Metselaars.
9. Schoen en laarzenmakers.
10. Timmerlieden, schrijnwerkers en Meubelmakers.
11. Wagen en kruiwagenmakers.
12. Zadelmakers.

De regten voor de Patentpligtigen in deze *eerste afdeeling* begrepen, worden geregeld als volgt:

Met 30 of meer werklieden arbeidende		6e.	kl.
» 21 » minder dan 30 werkl.	»	7e.	»
» 14 » » 21	»	8e.	»
» 9 » » 14	»	9e.	»
» 6 » » 9	»	10e.	»
» 3 » » 6	»	11 of 12e.	»
» 1 » » 3	»	13e.	»
alleen	»	14e.	»

TWEEDE AFDEELING.

13. Molenmakers.
14. Scheep- schuit- sloep- booten- ponten en corjalenmakers.

Waarvoor de regten geregeld worden als volgt:

Met 30 of meer werklieden arbeidende		5e.	kl.
» 20 » minder dan 30 werkl.	»	6e.	»
» 12 » » 20	»	7e.	»
» 6 » » 12	»	8e.	»
» 2 » » 6	»	9e.	»
» 1 werkman		10e. of 11e.	»
alleen arbeidende de		12e., 13e. » 14e.	»

TABEL 2.

BEROEPEN VOOR WELKE HET PATENTREGT GEEVENREDIGD WORDT AAN DERZELVER VERMOEDELIJKE UITGEBREIDHEID EN WINSTGEVENDHEID.

De regten ter zake verschuldigd, te berekenen volgens het tarief vastgesteld bij artikel 3.

Het Patentregt, door de navolgende personen verschuldigd, wordt geregeld naar de klasse bij ieder derzelve aangewezen:

		klassen.
15	Apothekers en droogisten	4 tot 8
16	Artsen	5 » 11
17	Baardscheerders	15
18	Beëedigde Boekhouders	10 tot 12
19	Biljardhouders	13
20	Boekenverhuurders en Leesbibliotheekhouders	11 tot 12
21	Broodbakkers	6 » 10
22	Courantiers of uitgevers en drukkers van Couranten en Boekdrukkers	6 » 8
23	Goud en Zilversmeden	11 » 13
24	Heel en vroedmeesters	6 » 12
25	Horologie-makers	10 » 13
26	Hospitaalhouders	6 » 9
27	Ingenieurs	6 » 9
28	Invorderaars of zoogenaamde loopers	13 » 15
29	Karrelieden of houders van karren, wagens en trekvee (voor iedere kar of wagen)	14
30	Kappers op Paruikmakers	15
31	Keurmeesters van Slagtvee	12
32	Kramers en omloopers, die hunne goederen buiten hunne huizen, winkels of magazijnen te koop aanbieden, en hetzij die in eigen persoon of door anderen uitventen met bakjes, doozen, manden, pakken of handwagens, of ook zonder behulp van deze toestellen.	13
	(Voor elken persoon die zij rondzenden, is bovendien het regt afzonderlijk door hen verschuldigd.)	
33	Kommissionairs, Kommissiehandelaars, die van reizende kooplieden, hetzij Supercargas, Schippers, of andere Schepelingen koopwaren ontvangen of inkoopen om die voor hen weer te verkoopen	6 » 10
	NB. Dit bedrijf kan nimmer met dat van koopman, reizend koopman en schipper of winkelier als verwant worden beschouwd.	
34	Kruid en Geweerverkoopers	8
35	Landmeters en Rooimeesters	10 » 15
36	Leerlooijers	12 » 14
37	Molenaars	8 » 13
	NB. Voor zoover zij op hunne molens suiker en katoen of ook alle andere producten malen welke afkomstig zijn van hun eigen landbouw, zijn zij daarvoor niet Patentpligtig.	
38	Pontvoerders en verhuurders van ponten, voor elke pont	11
39	Slagters en Vleeschhouwers	6 » 11
40	Steendrukkers	13 » 15
41	Stalhouders en verhuurders van Paarden en Rijtuigen	6 » 9
42	Schatters en Waardeerders van goederen, Keurders en Wegers van goud en zilver	11 » 13
43	Translateurs	10 » 14
44	Vroedvrouwen	10 » 13
45	Herbergiers en Logementhouders	6 » 9
46	Koffijhuishouders en Tappers, het zij al dan niet in besloten gezelschappen	6 » 9
47	Slijters van sterke Dranken	3 » 6
	De onder No. 45 tot 47 aangeduide beroepen of bedrijven worden wel onderling doch nimmer met anderen als verwant beschouwd.	
48	Reizende kooplieden en schippers die tijdelijk verblijf houden. Het regt door hen verschuldigd te regelen naar evenredigheid van den tijd dien zij in de kolonie denken te blijven, en bij hunne aangiften moeten vermelden.	6 » 11

TABEL 3.

KOOPLIEDEN EN WINKELIERS, waarvoor gehouden worden allen die openbare winkels of pakhuizen hebben, of ook die winkels binnenshuis doen en daaruit hunne waren, hetzij bij partijen, of bij het stuk, de el, het pond of bij andere kleine maten aan anderen verkoopen.

De regten door hen verschuldigd te berekenen volgens het tarief bij art. 3.

De klassen waarin zij behooren te worden aangeslagen zijn bepaald als volgt:

Voor een debiet van

f 80,000, en daarboven		1e.	klasse
» 67,000 tot beneden	*f* 80,000	2e.	»
» 56,000 » »	» 67,000	3e.	»
» 47,000 » »	» 56,000	4e.	»
» 40,000 » »	» 47,000	5e.	»
» 35,000 » »	» 40,000	6e.	»
» 30,000 » »	» 35,000	7e.	»
» 25,000 » »	» 30,000	8e.	»
» 20,000 » »	» 25,000	9e.	»
» 15,000 » »	» 20,000	10e.	»
» 10,000 » »	» 15,000	11e.	»
» 5,000 » »	» 10,000	12e.	»
» 1,000 » »	» 5,000	13e.	»
» 500 » »	» 1,000	14e.	»
» minder dan	» 500	vrij.	

Kooplieden en Winkeliers die tevens het bedrijf van Vettewarier uitoefenen, waardoor verstaan worden zij die tevens vleesch, visch, spek, boter, kaas, olie, kaarsen, zeep en dergelijke zoogenaamde vette waren in het klein verkoopen, zijn deswege nog een afzonderlijk regt verschuldigd van de 7e. tot de 14e. klasse.

TABEL 4.

ADVOCATEN EN PROCUREURS.

Het Patentregt verschuldigd door de Advocaten en Procureurs wordt berekend tegen vijf ten honderd van het gezamenlijk bedrag der salarissen, hun bij de vonnissen van de verschillende regts Collegien toegekend, gedurende het jaar, hetwelk dat, waarvoor zij patent hebben aangevraagd, is voorafgegaan, zullende echter het patentregt in geen geval minder dan 20 gulden mogen bedragen.

Gedurende het eerste jaar dat de praktijk door hen in de Kolonie wordt uitgeoefend, zijn de Patentpligtigen dezer tabel, aan de betaling van een vast regt van *f* 20, onderworpen.

TABEL 5.

MAKELAARS EN SCHEEPSBEZORGERS.

Hieronder worden verstaan zij, die zich belasten met de in- en uitklaringen der schepen en daarvoor den gevorderden borgtogt stellen of in gereedheid doen brengen, voorts met de invordering der

verschuldigde vrachtpenningen en in het algemeen voor de schippers en bevelvoerders van schepen, in betrekking tot schip en lading, als zaakwaarnemers handelen.

Het door hen verschuldigde patentregt wordt berekend tegen vijf cent per last van de ruimte der schepen, over welke zij hunne bemoeijenissen of eenige der boven omschreven verrigtingen hebben uitgestrekt, gedurende het jaar, hetwelk dat der aanvrage om patent is voorafgegaan.

Gedurende het eerste jaar, dat het beroep door hen wordt uitgeoefend, worden deze patentpligtigen aangeslagen naar een vast regt van *f* 10.— hetwelk later, voor dat jaar naar reden van vijf cent per last wordt verhoogd, indien blijken mogt, dat deze maatstaf een hoogeren aanslag in het patentregt zoude ten gevolge hebben.

TABEL 6.

ADMINISTRATEURS OF BEHEERDERS VAN PLANTAGIEN EN GRONDEN.

Het patentregt, door de volgenden te voldoen wordt geregeld naar reden van 50 centen van elke honderd gulden der waarde van de afgeleverde producten.

Als maatstaf voor de aanslagen wordt genomen

a. Van de Administrateurs der Plantagien, de waarde der Suiker, Koffij, Katoen en Cacao, waarvan het gewigt ter waag wordt opgenomen, berekend naar het voor de betaling der uitgaande regten alsdan aangenomen tarief.

b. Van de Administrateurs of beheerders van houtgronden, de waarde der houtwaren, waarvan de belasting onder den naam van *Quota van Houtgronden* wordt berekend.

TABEL 7.

VENDUMEESTERS.

De Vendumeesters worden belast naar reden van 6 percent hunner inkomsten, welke berekend worden naar gelang van dezelfde som als waarvan de venduregten moeten worden betaald, zullende echter het patentregt in geen geval minder dan *f* 15 mogen bedragen.

Gedurende het eerste jaar waarin zij hun beroep aanvangen, wordt hun aanslag op dat minimum bepaald.

AANGIFTE BILLET wegens het Patentregt ter zake van het door den Patentschuldige op of na 1o. Januarij 18 uitgeoefend beroep, bedrijf, handel enz.

De ondergeteekende (1) verklaart in het jaar 18 te willen uitoefenen het beroep of bedrijf van (2) en verzoekt, dat hem daarvoor een Patent worde uitgereikt.

Paramaribo, den 18

(1) Naam en voornaam van den Declarant.

(2) Beroepen, bedrijven en handelingen van den Declarant met de bijzonderheden daartoe betrekkelijk, voor zoo ver die, volgens de bestaande verordeningen, moeten dienen tot bepaling der verschuldigde belasting.

B. V. een ambachtsman of werkbaas behoort op te geven, het getal zijner werklieden, bedoeld bij § 1 van tabel 4, een winkelier het bedrag van zijn debiet in het voorgaand jaar.

Een advocaat of procureur het salaris in het voorgaande jaar door hem genoten, enz.

En zal deze op de gebruikelijke wijse worden afgekondigd en in het Gouvernements-blad geinsereerd.

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 12n. November 1855, No. 27.

Paramaribo, den 16 Februarij 1856.

C. P. SCHIMPF.

Ter ordonnantie van den Gouverneur,

De waarn. Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gepubliceerd den 18 Februarij 1856.

De waarn. Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements – Secretarie.

Paramaribo, den 20 Februarij 1856.

Bij Gouvernements-resolutie van den 19n. dezer No. 193, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, tot *Officier van Gezondheid der 2e. klasse* bij het korps Koloniale Guides bevorderd de Officier van Gezondheid der 3e. klasse van dat Korps H. A. Monsanto Fils.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements – Secretarie.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

Bij Gouvernements-resolutie van den 20n. dezer maand No. 199, is, onder de nadere goedkeuring des Konings, aan den Heer J. Visser Jr., verleend een *eervol* ontslag als Kapitein der (thans ingetrokken) divisie *Matappica*.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements – Secretarie.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

(2893) Ten verzoeke van den Heer Eugène d'Artenay, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De waarnemende Gouvernements-Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

Op heden zijn in Ondertrouw opgenomen:

Mozes Heijmans

en

Hanna Abarbanel.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

A. F. VAN AMSON.

Eerste afkondiging.

POLITIE.

Bij de Politie aangifte gedaan zijnde van het vermissen:

1o. Van eene *gouden* **BROCHE**, voorstellende *verschillende aan elkander gehechte schulpjes*,

en 2o. Van eene *gouden* **HALSKETTING**;

zoo wordt een ieder gewaarschuwd, om opgemelde voorwerpen niet te koopen, en uitgenoodigd om, bijaldien zij ter verkoop mogten worden aangeboden, dezelven aan te houden, en daarvan onmiddellijk ten burele der Politie 1e. Afdeeling, gehouden wordende aan den *Waterkant* bij de *Platte Brug*, aangifte te doen.

Paramaribo, den 20 Februarij 1856.

De Procureur Generaal,

J. Æ. LISMAN.

POLITIE.

Bij de Politie opgaaf gedaan zijnde van het vermissen:

Van eenen *gouden* **ARMBAND**, versierd met *vier echte Paarlen* en *een steentje*, waaraan eene *gouden Ketting* is bevestigd;

zoo wordt een ieder gewaarschuwd, om dezen *Armband* niet te koopen, en uitgenoodigd, om bijaldien dezelve ter verkoop mogt worden aangeboden, dit voorwerp aan te houden, en daarvan onmiddellijk ten burele der *Politie* 1e. *Afdeeling*, gehouden wordende aan den *Waterkant* bij de *Platte Brug*, aangifte te doen.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

De Procureur Generaal,

J. Æ. LISMAN.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omstreken heeft verwijderd:

1o. De slavin *Caro*, aankomende Helena Schmidt geb. Mengel.

Terwijl sedert 1 November ll. als afwezig zijn opgegeven:

1o. De slaaf *Abraham*, aankomende J. Fernandes Jr.

2o. De slavinnen *Wilhelmina* en *Dido*, aankomende den grond *Elisabethshoff*, in dienst van E. J. S. Stuger.

3o. De slaaf *Lucas*, aankomende J. Lyon.

en 4o. De slavin *Truitje*, aankomende A. Wiessel.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834, G. B. No. 1, vastgesteld.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

De Procureur Generaal,

J. Æ. LISMAN.

Administrative Politie.

De Ingezetenen dezer stad worden herinnerd aan de inachtneming der verordening, voorgeschreven bij Publicatie van 19 | 25 November 1828 G. B. No. 17, waarbij op verbeurte der daarvoor bepaalde boete, de verpligting aan een ieder is opgelegd, om in de maanden *Maart* en *September*, de straat langs zijne woning, ter breedte van *vijftien* voeten met Schulpen te beleggen.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

De Procureur Generaal,

J. Æ. LISMAN.

Administrative Politie.

Aan de Ingezetenen dezer stad en van hare buitenwijken wordt bij deze kennis gegeven, dat, gedurende de maand *April*, door de Administrative Politie eene *ALGEMEENE SCHOUWING* zal worden gehouden over de *Straten*, *Gebouwen*, *Grachten*, *Waterloozingen*, *Keukens* en *Stookplaatsen*, en zulks in overeenstemming met de voorschriften, vervat in de Publicatien van 19 | 25 November 1828 G. B. No. 17 en 2 Julij 1835 G. B. No. 13.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

De Procureur Generaal,

J. Æ. LISMAN.

Der waarnemende Koloniale Ontvanger en Betaalmeester, brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat de *Lijsten der* **SLAVEN**, ter berekening van de verschuldigde Hoofdgelden, bedoeld bij de Publicatie van 10 Augustus 1853 G. B. No. 8, van heden af ten zijnen kantore ter inzage van belanghebbenden zijn nedergelegd.

Paramaribo, den 21 Februarij 1856.

De waarnemende Koloniale Ontvanger en Betaalmeester,

J. ELLIS.

(2899) Op Vrijdag den 29 dezer, des namiddags ten 4 ure, zal door den Vendumeester A. Salomons, aan het Departement der *Onbeheerde Boedels*, gelijktijdig worden verkocht;

Een partij 1e dms. *Kopie* **BESLAG-PLAAKEN** van den Houtgrond *Overtoom*, aankomende den boedel S. DE LA PARRA.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

De Curator bij voormeld Departement,

CHs. LIONARONS.

(2898) Over *zes* weken, den juisten dag nader te bepalen, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, publiek doen verkoopen:

Het HUIS en ERF aan de *groote dwars straat*, bekend onder Nw. Wk. La. E No. 195, toebehoorende den boedel J. W. van Leeuwaarde.

Paramaribo, den 22 Februarij 1856.

De Curator voornoemd,

CHs. LIONARONS.

Nieuwstijdingen.

Paramaribo, *den 22 Februarij* 1856.

Een zachte, weldadige regen, die van den morgenstond tot den voormiddag duurde, en zich des namiddags herhaalde, bevochtigde heden den dorren grond en gaf aan het plantenrijk een nieuw leven.

Het is te hopen dat dezelve aanhoude en de buitendistricten insgelijks de gunstige uitwerkselen daarvan ondervinden.

De Chef van het Bouwdepartement is eergisteren naar den post *Sommelsdijk* vertrokken, om aldaar de eerste werkzaamheden te regelen ter inrigting van denzelven voor eene bezetting van 50 man. — Daarentegen zullen, naar wij vernemen, eenige kleine posten, zoo als: *Mon Bijou*, *L' Esperance*, *Belair*, enz. als minder aan het doel beantwoordende, worden ingetrokken.

Van eene vriendelijke zijde wordt ons, uit een' brief, gedagteekend Demerarij 18n dezer maand, het berigt medegedeeld, dat de Europesche Mail aldaar den dag te voren is aangekomen.

De Rijst-cultuur in Indie.

Zij, die rijst in den kruideniers winkel ten verkoop uitgestald gezien of haar alleen in den vorm eener podding gegeten hebben, kunnen gerust gezegd worden haar niet als voedingsmiddel te kennen. In Europa kan men zich over het algemeen geen juist denkbeeld maken van het gewigtige aandeel, 't welk dit graan in de voeding van een groot gedeelte van het menschdom toekomt. Zonder overdrijving kan men aannemen dat dit voortbrengsel, 't welk in al de vier groote werelddeelen, maar voornamelijk in Amerika en Azie, wordt geteeld, het voedsel van drie vierde gedeelten van het menschelijk geslacht, met andere woorden van tusschen de zes en zeven honderd millioen schepselen uitmaakt.

Men meene niet dat dit graan bij de digt opeengehoopte bevolkingen van China, Siam, Indie en andere Oostersche landen enkel de tarwe vervangt; het bekleedt bij haar de plaats der verschillende voedselstoffen die de Europesche grond aan zijne bewoners verschaft, de plaats van brood, groenten, vleesch, gevogelte. De rijsthandelaar is te gelijk haar bakker, groenteboer, slager en poelier. Geen Oostersch dorp zoo klein en zoo afgelegen, of men ziet de half openliggende graanschuren tot aan de nok met rijst gevuld, of in de winkels of bazaars in zulk een ongeloofelijken overvloed opeengestapeld, dat de Europesche reiziger er van verbaast staat en zich niet begrijpen kan, dat die rijstbergen ooit verbruikt worden. Drie vierden van de winkels zoowel in de steden als op het platte land zijn rijst-magazijnen; terwijl drie vierden van de inboorlingen die men aan de stranden gewaar wordt, en een gelijk aantal van de met ossen bespannen voertuigen die men op de Indische wegen ontmoet, tot het vervoer der rijst van de eene plaats naar de andere worden gebezigd.

Schielijk opwassende en even geschikt voor de meest verschillende gronden, zonder dat zij eene zorgvuldige cultuur eischt, schijnt de rijst uitnemend doelmatig voor die streken waar zij voornamelijk wordt aangetroffen. De overvloedige regens, die op gezette tijden in de landen onder of in de nabijheid der keerkringen gelegen vallen, zijn juist eene groote behoefte voor dit half tot de waterplanten behoorend gewas. Wanneer derhalve soms het regengetijde òf te vroeg eindigt òf zoo goed als geheel wegblijft, zou de rijstoogst bepaald moeten mislukken, indien men in zulke gevallen er niet dikwijls in slaagde, om van elders, langs kanalen of waterleidingen, of door het openzetten van sluizen of het doorsteken van dammen, toevoer van water te bekomen. De aanleg van bewateringswerken is een onderwerp geweest dat de Indische vorsten en regenten van de vroegste tijden af bezig heeft gehouden, en geen moeite of opoffering was hun vaak te groot om de landerijen hunner onderdanen ruim van water te voorzien. Het is menigmaal aan het Britsche Gouvernement in Indie verweten dat terwijl de Hindoesche en Mohammedaansche regenten van Hindostan nooit geaarzeld hadden een deel van de opbrengst der belastingen aan werken van den bedoelden aard te koste te leggen, men thans met onverschilligheid konde aanzien dat de kanalen en waterleidingen van vroegeren tijd verwaarloosd werden en trapswijs geheel vervielen.

Het gemis van soortgelijke besproeijings- of irrigatiewerken heeft zich vaak in sommige districten van Indie (wij spreken hier meer bepaald van Britsch Indie) op eene noodlottige wijze doen gevoelen. Eene plotselinge, aanhoudende droogte, veroorzaakt onvermijdelijk een misgewas; en wanneer er dan, gelijk ongelukkigerwijs op verschillende plaatsen nog het geval is, geen min of meer bruikbare wegen bestaan, langs welke men het graan uit meer begunstigde streken kan bekomen, zijn de gevolgen allertreurigst. Zoo lezen wij, dat in het jaar 1833 vijftig duizend menschen in de enkele maand September in Lucknow ten gevolge van het mislukken van den rijstoogst bezweken; dat op het genoemde tijdstip te Kampore twaalf honderd menschen van gebrek omkwamen; dat in Guntoor twee honderd vijftig duizend menschen, vier en zeventig duizend ossen, honderd zestig duizend koeijen en een ongeloofelijk aantal schapen en geiten den hongerdood stierven. In Marwa werden vijftig duizend onzer natuurgenooten eene prooi van dezelfde ramp, terwijl het aantal slagtoffers in de noordwestelijke provincien op een half millioen wordt geschat. Gedurende dat jaar kwamen er alzoo in Britsch Indie niet minder dan anderhalf millioen menschelijke wezens uit gebrek aan voedsel om.

In sommige streken van Indie vallen er, gedurende een klein gedeelte van den moesson zware regens, terwijl dit later veel schaarscher plaats heeft; zoodat men in den beginne te veel toevoer van water krijgt en vervolgens gebrek lijdt. Om de gevolgen, die deze ongelijke verdeeling na zich zou slepen, te voorkomen en het overtollige water van den vroegen moesson te bewaren, worden in de valleijen vergaarbakken aangelegd, die soms zóó uitgestrekt zijn dat men ze voor kleine meeren zou houden, en uit deze bronnen voorziet men, bij het te vroeg ophouden van den regen, den ontrek van water, door middel van kanalen of waterloopen, die zich dikwerf mijlen ver langs den voet der bergen, door engten en valleijen uitstrekken en voor welke men soms door het moeijelijkste terrein een weg moet baden; werken, die door de beste onzer Europesche ingenieurs gewis in geen korteren tijd en met geene mindere kosten zouden kunnen zijn daargesteld.

Men is gewoon met eene mengeling van ontzag en bewondering te staren op de trotsche bouwvallen in het land der magtige Pharao's van vroegere dagen, en daarin de tot puin vervallene kenmerken te aanschouwen van een tijdperk waarin de bouwkunde haar toppunt van bloei bereikte. In nog meer oostelijk gelegen landen evenwel, treffen wij puinhoopen aan, die wel zoo grootsch, overblijfselen van gedenkstukken der oudheid, die wel zoo ontzagwekkend zijn als de gewrochten der oude Egijptenaren. Op Ceijlon namelijk worden overblijfselen van oude waterleidingen gevonden, die de wereldvermaarde Pyramiden der Egijptische koningen in de schaduw stellen, en bij welke de voortreffelijkste der bouwkundige werken van de hedendaagsche regenten van Indie als in het niet wegzinken. Midden in woeste, eenzame plaatsen of in lage ongezonde districten gelegen, zijn deze ruinen meestal aan de Europeanen onbekend gebleven. Door moerassen of digte wouden omgeven, die weleer weelderige vlakten of valleijen waren, grootendeels uit golvende rijstvelden bestaande, welke in die vroege tijden het voedsel voor eene uitgebreide bevolking leverden, zijn deze bouwvallen thans slechts de vergaderplaatsen van olifanten en buffels en van talloze watervogels. Hier en daar ontdekt het oog aan den zoom der uitgestrekte waterplassen, in wier nabijheid zij liggen, eenige groepen ellendige hutten, die men soms uit overdreven heffelijkheid dorpen gelieft te noemen en daar als eilanden in eene andere Doode Zee liggen; maar hoe zij daar kwamen en wat hare bewoners uitrigten is moeijelijk te zeggen.

Men zal zich eenig denkbeeld van de uitgestrektheid dezer voormalige waterkommen kunnen vormen, als men weet dat in de opgedroogde bedding van een derzelve tegenwoordig niet minder dan vijftien dorpen worden geteld. De geheel verbrokkelde muur of wal van dit groote kunstmatige meer is vijftien mijlen lang en liep in der tijd dwars door het benedeneinde van eene uitgestrekte vallei. Hij is uit zware steenblokken zamengesteld, die stevig aaneengemetseld en met zoden bekleed zijn; en terwijl hij aan den voet eene breedte van niet minder dan drie en dertig el heeft, bedraagt die, vervolgens langzaam afnemende breedte, aan den top nog meer dan dertien voet. Het kolossale dezer werken getuigt niet slechts luide van de bekwaamheid der handwerkslieden uit den tijd waarin zij werden opgerigt, maar ook van de sterkte der toenmalige bevolking van het eiland en van de rijke hulpbronnen, van de veerkracht en zucht voor het algemeene welzijn der Cingalesche koningen, die zulke

trotsche en nuttige werken konden tot stand brengen. In de vroegste tijden onzer Christelijke jaartelling, toen Engeland nog in een half barbaarschen toestand verkeerde, en de edelen of opperhoofden zijner bevolking in ruwe torens, door enkele schamele hutten omgeven hun verblijf hielden, terwijl zijne zeelieden nog niet geleerd hadden de gevaren van een overzeesch verkeer te tarten; — bezat Ceylon, toen bekend onder den naam van »Taprobane" en als »pronkjuweel der Indische eilanden" geroemd, reeds steden zoo uitgestrekt als het hedendaagsche Londen, en zetelden zijne monarchen en priesters in gebouwen waarover de architecten van het Babylon onzer dagen verstomd zouden hebben gestaan, in paleizen die onze prachtigste hotel zouden hebben overschaduwd. Ceylon voerde destijds den oogst zijner welige rijstvelden naar de verst gelegen landen; — thans ziet het zich, door het vervallen zijner stoute bewateringswerken, genoodzaakt, het graan, voor eigene behoefte noodig, bij naburen te ontbieden.

Men wane niet dat onder »rijst," in de ruimere opvatting van het woord, alleen moet verstaan worden »de beste Carolina" noch ook »de zuivere Patna." Er is tusschen dit witte kunstmatige graan en de werkelijke, oorspronkelijke Indische en Oostersche voedselstof van dien naam even weinig overeenkomt als tusschen een luchtig gebakje en eene snede van het stevige, onvervalschte brood.

Er heerscht welligt geen grooter dwaling dan die, omtrent de weinig voedende kracht der rijst bestaande. Wij geven dit volkomen toe ten aanzien van de rijst die in Europa wordt verbruikt, maar in geenen deele met betrekking tot de gewone rijstsoort, die in het grootste gedeelte der Oostersche landen het voorname voedsel uitmaakt. Een Indisch landbouwer zou er waarlijk slecht bij staan indien men hem, in plaats van zijnen dagelijkschen schotel, een maal van onze »fijne Carolina" voorzette; daar dit hem naauwelijks kracht zou geven om de helft af te werken der gewone, zware dagtaak, tot welker volbrenging zijn Indisch rantsoen hem gereedelijk in staat stelt.

Welligt meenen sommige onzer lezers dat men in Indie niet weet wat eene zware dagtaak is, en dat derhalve uit de omstandigheid dat de rijst het hoofd- of liever het eenige voedsel van den Indischen landbouwer uitmaakt, geen bewijs voor de voedzame hoedanigheid van dit graan kan worden afgeleid. Zoo men dit waarlijk meende, alsdan zou de lange lijst der nieuwere volksvooroordeelen en dwalingen slechts weder met één vermeerderd worden. De schrijver dezes heeft in Britsch Indie werk zien verrigten, zoo zwaar als er welligt in het koele Westen nooit verrigt is, en wel door Engelschen, wier eenig voedsel bestond in rijst met kerrie: geen kerrie met rijst; daar rijst de hoofdzaak uitmaakte en de kerrie enkel bestemd was om, als eene saus of specerij, geur aan den schotel bij te zetten. Eveneens heb ik negers, Malabaren en andere lieden uit de arbeidende klassen in Indie werk zien doen, voor welk onze sjouwerlieden en zakkedragers, spitters of grasmaaijers zouden hebben teruggedeinsd; en dit onder de loodregt neêrvallende stralen eener zon, die een houten vloer te heet had gemaakt om er op te kunnen blijven staan.

Het zou niet gemakkelijk zijn, en ook trouwens de moeite niet loonen, om na te gaan hoe veel verschillende soorten van rijst er in de Oostersche landen bestaan, van de witste en fijnste Bengaalsche tafelrijst, tot het grove, roode, vaste graan van de kust van Madras en de fletsche, doorschijnende, tot niets dan tot het maken van stijfsel deugende rijst van Arracan. Als wij eene ruwe schatting moesten maken, zouden wij durven aannemen, dat er niet minder dan een paar honderd soorten bestaan, die alle in twee, eindeloos veel van elkander verschillende klassen moeten gesplitst worden, te weten: de veld- en heuvelrijst, waarvan de eerstgenoemde in goed bewaterde landen (sawa's), de laatstgenoemde op de glooijing van droog liggende heuvelen, wordt geteeld. De eerste soort levert een heerlijk, voedzaam graan op; de laatste geene rijst, die klein van korrel en zwaar van bolster is, en alleen tot veevoeder of tot voedsel van de armste klassen van inboorlingen strekt.

Gij kunt u geen prachtiger gezigt voorstellen dan een rijpende akker Oostersche veldrijst. Een veld met koren dat in de aren is geschoten, een hopakker in knop staande, een kersenboogerd in vollen bloesem, een boonen-, boekweit-, aardappelen- of koolzaadveld in bloem, leveren voorwaar heerlijke gezigten op; maar het haalt alles niet bij het gezigt van een rijstveld, ter helft van den groei gevorderd en reeds ten volle met zijn rijk, fluweelachtig, tropisch groen prijkende, dat op den adem van het zeekoeltje op- en nedergolft, en zich in de heldere waterstroomen, die den akker doorsnijden, afspiegelt. Kokospalmen met rijke vruchtentrossen beladen, vormen, aan de buitenzijde der dijkjes of aarden walletjes menigwerf eene heg om den akker; terwijl hier en daar boschjes van geel bamboes verrijzen, wier op een waaijer gelijkende bladeren onophoudelijk heen en weer slingeren. Stel u boven zulk een akker nog voor de schitterendst gevederde parkieten en liefelijk kirrende duiven, in vredige vrolijkheid zich onder het donker azuur van den tropischen hemel verneijende; — en gij zult moeten bekennen dat het een tooneel is, welks aanschouwing al de moeiten en ontberingen van eene Oostersche reis vergoedt.

Een minder aanlokkelijk en onbehagelijker gezigt daarentegen kan men zich moeijelijk denken, dan diezelfde velden op het oogenblik dat de moesson invalt en het al tamelijk wat geregend heeft. Zoo ver als het oog door de breede valleijen reikt, vertoonen de rijstlanden alsdan eene zee van het vruchtbaarste slijk, waar men tot over de enkels in zakt. Het oog ontdekt geene enkele vrolijke heg, niets, waardoor men op eenigen afstand het eene land van het andere kan onderscheiden: hier en daar ziet men slechts een smal, afgebroken voortloopend aarden dijkje, met los op elkaar getaste steenen opgehoogd, dat de grenslijn vormt tusschen het schamele stukje grond van den armen daglooner en het rijke vorstelijke domein van een regent of stamhoofd.

(Vervolg en slot in ons volgend No.)

Burgerlijke Stand.

Van den 15den tot den 21n. Februarij 1856, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 15den, Johannis Willem van Leeuwaarde, 34 j. Den 16den, Johannes Bernhardus de Klijn, 84 jr. korporaal titulair bij het Batt. Jagers No. 27. Den 17den, J. Hendrik Meijer, 28 j., matroos aan boord van het Nederl. schip *Urania*. Idem Eduard Rudolph van Trigt, 21 jaren. Den 19, Wilhelmina Henriëtta, dochter van Hermanus Bovenstede Becker en Louisa Magdalena Schoonoord, 2 maanden. Idem, Alexander, zoon van Wolff Benjamins en Esther Monsanto, 11 m. en 5 dagen. Den 21sten, Martin Montecattini, 31 j. Idem, Jacoba Petronella Branden, 7 m. Idem, Charlotte Henriette Gallweij, 46 jaren.

Producten Handel.

Bij inschrijving verkocht:

Katoen. Den 21 dezer, 50 balen schoone van de Plantaadje *Sarah*, a 25 c.

Den 22n., 25 balen van Plantaadje *Waterloo*, a 23,70 cent.

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 22sten dezer, de Eng. schooner *Brilliant*, kapt. J. F. Simmons, van Demerary.

Uitgeklaard.

Den 20 dezer, de Nd. Am. brik *Guardian*, kapt. Ths. Musgrave, naar Portland; lading: 208 vaten Melassie 28,407 gall. 15 puncheons Rum 1,819 gallons en 4 vaten Huiden 2,750 pond.

Den 22n., de Eng. bark *Sarah* kapt. F. Watkens, naar Belfast, lading: 20 v. Melassie 2,754 gallons en 314 vaten Suiker 435,590 pond.

Vertrokken.

Den 21sten dezer, de koloniale schroefstoomboot *Paramaribo*, kapt. J. F. Meijer, naar Demerarij. Passagiers: de Heeren Th. Green, K. de Wit en S. Mitchell, Mejufvrouwen E. en M. Mac George en S. M. Doffer.

Idem, de Fr. stoomboot *le Voijageur*, kommandant Regréneij, naar Demerarij.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Cuba, kapt. Zeijlemaker, adres bij F. P. Bouguenon. Sluit Ultimo dezer.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij Gisius en Co. Sluit 4 Maart e. k.

Texel, kapt. H. J. Hubert, adres bij Gisius en Co. Sluit 20 Maart e. k.

Anna Arnoldina, kapt. van Wijk, adres bij Gisius & Co.

Calijpso, kapt. D. R. Nolles, adres bij H. C. Levy.

Goede Verwachting, kapt. A. R. de Lang, adres bij Gisius & Co.

Noord Holland, kapt. F. C. Overeem, adres bij F. P. Bouguenon.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Pluto, kapt. J. H. Henning, adres bij F. P. Bouguenon.

ADVERTENTIEN.

Societeit: DE **VEREENIGING.**

Algemeene Vergadering op **HEDEN AVOND** ten 8 ure. (2897)

De pillen van *HOLLOWAY*

zijn een beproefd middel voor waterzucht.

Uittreksel uit eenen brief van den heer P. Williams, gedagteekend Melford den 1 Maart 1852. Aan den professor HOLLOWAY.

»Mijnheer! Dankbaar voor de weldadige uitwerking die uwe pillen op de ziekte mijner echtgenoote hebben gehad, reken ik mij tot eenen pligt u daarvan kennis te geven. Kort na de geboorte van haar laatste kind, leed zij aan eene aanmerkelijke opzwelling harer voeten, welke zich langzamerhand over het geheele ligchaam verspreidende alle blijken van waterzucht aantoonde, vooral daar zij zich in een voor deze ziekte gevaarlijken leeftijd bevond. Zij genoot de beste geneeskundige behandeling, doch te vergeefs. Toen beproefde ik uwe pillen, en ik gevoel mij gelukkig te kunnen zeggen, dat zij door deze volmaakt hersteld is.

Deze **PILLEN** zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrug straat*, a *f* 1 en *f* 3. (2896)

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**